

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**

Факультет журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

**БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:
РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ МЕДІА В ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ
ПІДГОТОВЦІ ЖУРНАЛІСТІВ**

Здобувачки першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
групи ЖУРБ-1-21-4.0з
галузі знань 06 Журналістика
спеціальності 061 Журналістика
освітньої програми 061.00.01
Журналістика
Башкаленко Ганни Олексіївни

Використання чужих ідей,
результатів і текстів
мають посилання на відповідне
джерело

(підпис студента) (ініціали, прізвище)

Науковий керівник:
Петренко С.І.,
доцент кафедри журналістики та
нових медіа, доктор філософії з
журналістики

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Допускаю до захисту перед ЕК

І.В. Погребняк,

завідувач кафедри журналістики та нових
медіа

Голова комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

м. Київ – 2025 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЖУРНАЛІСТІВ: МІСЦЕ ТА РОЛЬ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ПРАКТИКИ	
1.1. Освітньо-професійна підготовка журналістів: теоретична та практична компоненти.....	8
1.2. Моделі практики в освітньо-професійній підготовці журналістів.....	13
РОЗДІЛ II. РОЛЬ МЕДІА УНІВЕРСИТЕТУ ГРІНЧЕНКА В ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЖУРНАЛІСТІВ	
2.1. Структура та контент університетських медіа.....	17
2.2. Роль журналістської практики очима студентів і викладачів.....	20
2.3. Університетські медіапроекти як майданчики журналістської практики в умовах кризових і воєнних викликів.....	23
2.4. Особливості реалізації дослідницько-прикладного проекту «Роль університетських медіа в освітньо-професійній підготовці журналістів».....	25
2.5. Самоспостереження й самоаналіз: від першого інтерв'ю – до крайнього....	30
2.6. Практична цінність та сфера застосування дослідницько-прикладного проекту	31
ВИСНОВКИ.....	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	34
ДОДАТКИ.....	37
АНОТАЦІЯ.....	49

ВСТУП

Актуальність. В освітньо-професійній підготовці журналістів практика є важливим складником навчального процесу. Роки пандемії та великої війни в Україні спричинили ряд викликів у інформаційно-комунікаційному просторі, відповідаючи на які, медіа не завжди мають можливість стати базою практики для студентів-журналістів. І це при тому, що саме в умовах цих викликів потреба в якісній підготовці журналістів зростає. Як зазначає С. Петренко, «в умовах інформаційних, психологічних, смислових воєн, якими наповнене глобальне комунікаційне суспільство першої чверті XXI століття, актуальність якісної професійної підготовки журналістів є очевидною і не потребує доведення. Адже саме через представників цієї професії здійснюється найбільш масований вплив на свідомість людства – як у локальних інформаційно-психологічних війнах, так і в глобальному вимірі. Цьому активно сприяє технологізація всесвітнього інформаційно-комунікаційного простору, стрімкий розвиток суперсучасних засобів та інструментів комунікації, в тому числі – маніпуляцій, і потужний вихід на світову арену штучного інтелекту» [18, с.45]. При цьому науковиця звертає увагу на те, що «сучасний розвиток медіапростору ставить журналістську освіту перед новими і досить серйозними викликами. Адже знання змінюються швидше, ніж освітні програми. Поява нового потребує аналізу й осмислення. Практика медіа випереджає теоретичну підготовку. Відповідно, освітньо-професійна підготовка фахівців журналістики та медіакомунікацій потребує тісного взаємозв'язку теоретичної та практичної компонент навчального процесу, причому – в реальному часі» [18, с.46].

Про стан журналістської освіти в Україні інформувала громадська організація (ГО) «Детектор медіа». ГО двічі проводила дослідження. За їхніми даними, якщо під час першого разу фахівці змогли представити аудиторії рейтинг, то вдруге – ні. І пояснили: «На жаль, за підсумками другого дослідження рейтингу не буде. Адже лише 13 із 46 вишів, які мають факультети чи кафедри журналістики, погодились надати докладну інформацію, за якою якість їхньої роботи можна було б оцінити. Відмова інших, або ж рішення проігнорувати запит, – тривожний знак: ознака неготовності працювати прозоро та відповідати на виклики сучасності» [10]. Під час завершення дослідження

було зроблено висновки, що журналістська освіта потребує відкритості; у ній майже немає корупційних дій; вищі навчальні заклади залучають інноваційні технології. З мінусів виділяються такі пункти: не вистачає практики, необхідно передивитися вимоги Міністерства освіти, щоб в університетах викладали не лише теоретики, але й практики; не кожен навчальний заклад піде на поступки та дозволить студенту поєднувати роботу та навчання, а це важливо, щоб під час отримання диплому фахівець вже був працевлаштованим і гідно представляв заклад вищої освіти в сфері фахової діяльності. Також мало відбувається комунікації в соціальних мережах, не всюди є сучасна техніка, яка дозволить розкрити потенціал студента; студенти розчаровуються у професії та не хочуть працювати за спеціальністю [10]. За результатами досліджень, рівень журналістської освіти потребує удосконалення та інновацій.

Отже, вивчення ролі практики в освітньо-професійній підготовці журналістів є актуальною науковою проблемою, а дослідження ролі університетських медіа в практичній підготовці фахівців медіа – одним з важливих її аспектів.

Практика в університеті – один з важливих аспектів навчання, який допомагає студентам побачити і відчувати реалії професії та допомогти отримати і вдосконалити власні фахові навички.

У Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка існує система медіа, які взяли на себе це навантаження в найбільш кризових ситуаціях. Наявність цих медіа дозволяє Факультету журналістики Університету Грінченка поглиблювати практико-орієнтоване навчання бакалаврів і магістрів, про що пишуть у наукових публікаціях Г. Горбенко [6], А. Лісневська, М. Ангелова і В. Нестеров [16]. На специфіку фахової підготовки журналістів звертає увагу В. Нікитенко [17]. О. Березняк наголошує, що не можна стати кваліфікованим фахівцем, маючи тільки теоретичні знання [3].

Відповідно, це спонукало нас у межах бакалаврської кваліфікаційної роботи дослідити, яку роль відіграють медіа Київського столичного університету імені Бориса Грінченка в освітньо-професійній підготовці журналістів і завдяки чому їм це вдається. Реалізувати цю ідею ми вирішили у форматі дослідницько-прикладного проєкту, що складає основу бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Об'єктом бакалаврської кваліфікаційної роботи як дослідницько-прикладного проєкту є практика як компонента освітньо-професійної підготовки журналістів, **предметом** – вивчення ролі й особливостей університетських баз практики як майданчиків фахової підготовки журналістів.

Метою бакалаврської кваліфікаційної роботи є дослідження ролі університетських медіа в освітньо-професійній підготовці та формуванні фахових компетентностей журналістів (на прикладі Київського столичного університету імені Бориса Грінченка). Задля реалізації цієї мети нами поставлені **завдання**:

- вивчити теоретичні джерела, що розкривають особливості практичної підготовки журналістів у закладах вищої освіти України;
- проаналізувати роль університетських медіа в розвитку практико-орієнтованого навчання, нових форм поєднання теоретичного та практичного складників освітньо-професійної підготовки журналістів у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка;
- вивчити досвід проходження практики здобувачами в університетських медіа й отримати зворотній зв'язок від практикантів;
- провести серію інтерв'ю з керівниками університетських медіа як баз практики, здобувачами-практикантами, викладачами-керівниками практики від університету (кафедри) щодо ролі практики в професійному становленні здобувачів.

Методи реалізації дослідницько-прикладного проєкту. Задля досягнення поставленої мети в бакалаврській кваліфікаційній роботі були застосовані як загальнонаукові теоретичні, так і емпіричні методи дослідження та реалізації проєкту. Зокрема, в дослідницькій частині були використані теоретичні методи дослідження:

- аналіз (проаналізовано теоретичні джерела, що розкривають особливості практичної підготовки журналістів у закладах вищої освіти України, законодавчу базу щодо освітнього процесу, методичні рекомендації щодо практики тощо);
- синтез (виокремлено найбільш ефективні форми реалізації практичної підготовки, моделі практики, організаційні підходи тощо);

– узагальнення (зроблено відповідні узагальнення та висновки з отриманого аналізу).

Прикладну частину проєкту ми здійснювали шляхом проведення журналістських інтерв'ю, спрямованих на отримання як об'єктивної, так і суб'єктивної інформації щодо ролі університетських медіа в фаховій підготовці журналістів. Нами застосовувалися емпіричні методи:

- глибокого інтерв'ювання (при проведенні інтерв'ю щодо практики з різними категоріями інтерв'юєрів);
- моніторингу (спостереження в реальному часі);
- інтроспекції (само спостереження практикантів і автора роботи).

Джерельну базу дослідження складають наукові праці з теми, законодавчі документи, зокрема закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про інформацію», навчально-методичні матеріали з практичної підготовки журналістів різних закладів вищої освіти та інтерв'ю з керівниками університетських медіа як баз практики Університету Грінченка, здобувачами-практикантами, викладачами-керівниками практики від університету (кафедри) щодо ролі практики в професійному становленні здобувачів, що складають емпіричну частину нашого дослідницько-прикладного проєкту.

Новизною бакалаврської кваліфікаційної роботи є те, що в ній вивчення ролі університетських баз практики в освітньо-професійній підготовці журналістів здійснюється на основі глибинних інтерв'ю, що розкривають проблематику через практичний досвід як студентів, так і викладачів, керівників університетських баз практики, дозволяють не лише викласти інформацію, а й її проаналізувати, осмислити, отримати суб'єктивні дані через інтроспекцію – само спостереження особистості. А також новизною є те, що цей дослідницько-прикладний проєкт ми реалізували в межах новоствореного студентського медіапроєкту «Практика Live», мета якого якості й ефективності журналістської практики, розвиток нових форм залучення здобувачів до практичного опанування професійних навичок журналіста.

Практичну цінність роботи складає те, що отримані в результаті реалізації дослідницько-прикладного проєкту дані та результати слугуватимуть підвищенню мотивації здобувачів щодо їхнього професійного вдосконалення,

орієнтуватимуть в базах практики, що дозволить робити оптимальний вибір та сприятиме успішній підготовці та проходженню практики студентами-журналістами.

Апробація результатів бакалаврської кваліфікаційної роботи. Основні положення цього проєкту були апробовані на двох науково-практичних конференціях:

– III Міжнародній міждисциплінарній конференції «Стійкість освіти в умовах війни та глобальних викликів: Українська перспектива», що відбулася 25 квітня 2025 року, в м. Вінніпег, Канада, в онлайн-форматі, що засвідчено Сертифікатом конференції (*Див.дод.3.Рис.3.1*);

– II Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Соціокомунікаційні тенденції в медійному та науково-освітньому дискурсах», що відбулася 22 травня 2025 року, м. Київ, Україна, форма проведення конференції – змішана: офлайн та онлайн-формат, що засвідчено відповідним Сертифікатом (*Див.дод.3. Рис.3.2*).

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЖУРНАЛІСТІВ: МІСЦЕ ТА РОЛЬ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ПРАКТИКИ

1.1. Освітньо-професійна підготовка журналістів: теоретична та практична компоненти

Освіта в Україні – будь то початкова, середня, спеціальна чи вища – здійснюється за освітніми програмами. Вони відповідно визначають мету, зміст, способи і результати навчання здобувачів відповідного рівня освіти. Закон України «Про освіту» подає таке узагальнене визначення: «Освітня програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання» [13]. У вищих навчальних закладах освіта регулюється Законом України «Про вищу освіту», в якому зазначено, що будь-яка освітня програма може поділятися на *освітньо-професійну, освітньо-наукову або ж освітньо-творчу програму* [11].

Таким чином, освітня програма – це комплекс навчальних елементів певного рівня вищої освіти в межах спеціальності. Вона визначає вимоги до рівня підготовки вступників, містить перелік дисциплін із чіткою послідовністю їх вивчення, зазначає обсяг кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (*ECTS*), необхідний для її завершення, а також окреслює очікувані результати навчання та компетентності, які має здобути випускник. Кожен заклад вищої освіти самостійно розробляє і затверджує освітньо-професійні програми із врахуванням законодавчих вимог.

До основних складників реалізації освітньо-професійної підготовки в українській системі вищої освіти належать:

1) навчальні плани та програми – документи, що визначають зміст, обсяг навчальних дисциплін і форми організації освітнього процесу;

2) педагогічний склад – викладачі, аспіранти та інші фахівці з необхідним рівнем освіти, професійними знаннями та відповідним досвідом для підготовки спеціалістів;

3) матеріально-технічне забезпечення – навчальні приміщення, майстерні, обладнання та інші необхідні ресурси;

4) практична підготовка – стажування, практика, тренінги та інші форми набуття практичних навичок;

5) система оцінювання – іспити, заліки, наукові дослідження та їх захист, а також інші методи перевірки сформованих професійних компетентностей студентів [25].

Освітня підготовка журналістів відбувається за освітньо-професійними програмами (ОПП) на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої освіти, а також **освітньо-науковими програмами (ОНП)** – на третьому рівні вищої освіти (доктор філософії) та складається як з теоретичних, так і з практичних компонент. До теоретичної підготовки належить ряд навчальних дисциплін, що забезпечують відповідний рівень системних знань, необхідних для здійснення фахової діяльності. До практичних компонент належить саме практика, яка охоплює практичні заняття, виробничу практику, майстер-класи, тренінги та створення власних медіапроектів. Кожен заклад вищої освіти самостійно розробляє та затверджує свою освітньо-професійну чи/та освітньо-наукову програму.

Освітньо-професійна підготовка журналістів характеризується особливостями, що зумовлені насамперед специфікою професійної діяльності. До таких особливостей відносять:

- 1) формування навичок збору, обробки та аналізу інформації;
- 2) оволодіння техніками написання текстів різних жанрів;
- 3) розвиток комунікативних навичок;
- 4) вивчення етичних і правових норм журналістської діяльності.

Це визначено тим, що журналістика – багатогранна професія, яка охоплює різні варіанти діяльності (рис. 1).

Рисунок 1. Сфери діяльності журналістів

Фахівці журналістики потрібні у друкованих та онлайн-редакціях. Це можуть бути газети, журнали, незалежні медіаплатформи та подібні структури; До аудіовізуальних медіа належать телеканали, радіостанції, онлайн-медіа тощо. Сферою діяльності журналістів також є інформаційні агентства, прес-служби та відділи комунікації державних установ, приватних компаній і громадських організацій. Журналістські компетентності потрібні у сфері зв'язків із громадськістю, журналістів залучають до створення контенту для корпоративних медіа, в рекламні та PR-агентства. У сучасному медіасередовищі журналісти реалізують свій професійний творчий та інтелектуальний потенціал, створюючи блогерські та інші цифрові медіапроекти в соціальних мережах (Ютуб, Інстаграм, Фейсбук, Тік-Ток тощо). У дослідницько-аналітичних центрах студенти зможуть попрацювати з медіааналітикою, фактчекінгом і журналістськими розслідуваннями.

Теоретичний сегмент підготовки журналістів охоплює низку дисциплін, що відносяться до складників реалізації освітньо-професійної підготовки в українській системі вищої освіти. Зокрема, теоретичні компоненти охоплюють такі навчальні курси, як «Теорія журналістики», «Журналістська етика та право», «Теорія комунікації», «Медіаграмотність» і ряд інших соціально-гуманітарних дисциплін. Так у комплексі з професійними курсами в межах освітньо-професійної підготовки вивчають історію, соціологію, політологію та інші науки, які є необхідними для розуміння суспільних процесів у межах відповідного фаху. Усі курси є взаємопов'язаними, іноді торкаються подібних або дотичних тем, проте розглядають різні аспекти та підходи до вирішення конкретного кейсу.

Практичні компоненти журналістської освіти. Окрім теоретичних курсів, освітньо-професійна підготовка журналістів включає низку практичних компонент. На визначення цих компонент впливає ряд чинників, головними серед яких є:

1) *законодавчо встановлені стандарти вищої освіти.* Державні стандарти вищої освіти визначають загальні вимоги до освітніх програм, зокрема перелік теоретичних і практичних навичок та компетентностей, якими повинні володіти випускники. Державні стандарти вищої освіти регламентуються низкою

нормативних документів, серед яких: «Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 06 Журналістика, спеціальність 061 Журналістика», «Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 06 Журналістика, спеціальність 061 Журналістика», Закон України «Про вищу освіту». Ці документи встановлюють вимоги до змісту навчальних програм, професійної підготовки студентів і рівня компетентностей, необхідних для здобуття відповідної кваліфікації [11, 12, 13, 22, 23, 24];

2) *вимоги ринку праці*, що передбачають систематичний аналіз освітніми закладами тенденцій та потреб ринку праці у сфері журналістики. Це спрямовано на оновлення навчальних програм, забезпечення практичної орієнтації здобутих знань, розвиток навичок співпраці з медіаіндустрією та формування необхідних компетентностей у студентів;

3) *професійні компетентності фахівців*, які охоплюють практичні навички, які студенти набувають у процесі навчання за спеціальністю «Журналістика», забезпечуючи їхню готовність до професійної діяльності;

4) *навчальні плани та програми*. Цей чинник визначає якість та послідовність здобуття освітньо-професійних навичок студентами. У межах навчальних планів встановлюються обсяг і зміст практичної частини навчання, формуються принципи інтеграції теоретичних і практичних знань, організовується практична підготовка та розвиток необхідних професійних навичок [4].

На основі цих чинників кожен заклад вищої освіти самостійно формує практичні компоненти освітньо-професійної програми. Проте, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», стандартів вищої освіти за спеціальністю «Журналістика» та положень про проведення практики студентів закладів вищої освіти основні практичні компоненти зазвичай включають в себе наступні заходи:

1) *практичні заняття в медіацентрах*, під час них студенти працюють у навчальних медіацентрах, створюючи різноманітні матеріали, зокрема статті, новини, репортажі тощо. В Університеті Грінченка ці функції виконують Навчально-виробничі майстерні, зокрема суспільно-політичне видання «Грінченко-інформ», студія тележурналістики «Астудія», студентське інтернет-

радіо «Радіо ВГ» та з 2024 року – газета «Вечірній Київ», що стала ще однією університетською базою практики для здобувачів спеціальності «журналістика». Ці навчальні бази практики створені з метою надати студентам можливість здобути практичний досвід. Вони отримали назву «майстерні», оскільки в них працюють досвідчені журналісти-наставники, які як майстри своєї справи прагнуть передати студентам базові знання з журналістики та забезпечити практичне навчання у дружній і невимушеній атмосфері. Ці майстерні відкриті та доступні для студентів. Крім того, студенти навчаються користуватися професійним технічним обладнанням, а також розвивають когнітивні навички, такі як стресостійкість і здатність працювати в команді;

2) *виробнича практика в редакціях медіаорганізацій* також відбувається у межах практичного навчання. Під час неї студенти проходять стажування в редакціях газет, журналів, телеканалів і радіостанцій. Вони активно залучаються до створення реальних журналістських матеріалів і отримують досвід роботи в реальному медіапросторі. В Університеті Грінченка виробничу практику проходять і в університетських медіа, оскільки вони забезпечують повний цикл виробництва медіапродукції та дають можливість набути журналістських навичок;

3) *майстер-класи та тренінги* – це популярна практика, коли досвідчені журналісти та медіа-експерти проводять спеціалізовані навчання для студентів. Під час таких заходів вони діляться власним досвідом та проводять симуляції вирішення реальних медіа-кейсів. В Університеті Грінченка теж систематично відбуваються майстер-класи, наприклад, із журналістської творчості, тренінги з медіаосвіти тощо. До прикладу, з початку 2024 навчального року, працівниками навчально-виробничої майстерні «Грінченко-інформ» організовано 17 майстер-класів відомих журналістів, письменників, митців, а також 14 практичних занять у редакціях друкованих та агенційних медіа, на пресконференціях, брифінгах та інших медійних заходах;

4) *створення власних медіапроектів* – практична частина навчання, в межах якої студенти займаються розробкою власних видань, блогів або інших медіапроектів. Це дає змогу здобути практичні навички в плануванні, організації та реалізації медіапроектів. В Університеті Грінченка також це практикується,

особливо випускниками. Для кваліфікаційної роботи студенти-випускники впродовж року створюють власні медіапроекти, які є цікаві їм, а також важливі у сьогоденні. Ці медіапроекти охоплюють різні сфери й аспекти, наприклад, допомога біженцям, материнство, дослідження етносу, воєнні дії, архітектура післявоєнної відбудови; екскурсії музеями тощо.

1.2. Моделі практики в освітньо-професійній підготовці журналістів

Журналістика є прикладною спеціальністю, оволодіти якою виключно шляхом засвоєння теоретичного курсу неможливо. З огляду на це, навчальні плани всіх кваліфікаційних рівнів (бакалавр, спеціаліст, магістр) передбачають навчально-виробничу практику як обов'язковий етап професійної підготовки фахівців у сфері масової комунікації. Про це зазначалось вище.

Навчально-виробнича практика є невід'ємною частиною освітнього процесу, основною метою якої є закріплення та поглиблення теоретичних знань, формування професійних компетентностей, а також набуття досвіду самостійної роботи за спеціальністю. Проходження практики є обов'язковим для кожного студента нарівні з опануванням теоретичних дисциплін і має безпосередній зв'язок із вивченими навчальними матеріалами [2, с.5].

Лише комплексний підхід, що передбачає ґрунтовну теоретичну підготовку, розвиток аналітичного мислення, опанування професійних стандартів і формування світоглядних орієнтирів, забезпечує ефективне оволодіння практичними навичками журналістської діяльності та літературною майстерністю [7].

І. Волощук зазначає, що студенти проходять навчальну практику для того, щоб удосконалювати власні знання та навички, що є важливим для здобувачів освіти: «Щороку майбутні фахівці проходять навчальну практику, яка передбачає закріплення теоретичних знань, отриманих під час навчання, та вдосконалення практичних навичок в обраній сфері» [5].

У методичних рекомендаціях [1, с. 6-7] зазначено мету практики, яка полягає у:

- 1) закріпленні теоретичних знань в реальних умовах професійної діяльності;

2) формуванні практичних навичок для роботи в засобах масової комунікації та комунікаційній сфері;

3) розвитку навичок самонавчання та професійного зростання.

Як тільки студент приходить на базу практики, то він поринає у робоче середовище, дізнається про саме медіа, його історію, особливості як функціонування, так і подачі контенту. Інколи можна обрати виїзну практику. Така можливість є у компанії «Цитрус»: «Костянтин Рибалка та Андрій Кострикін обрали для виїзного практико-виробничого навчання компанію «Цитрус» – лідера ринку ритейлу техніки та гаджетів. Уже з перших годин нашого перебування в офісі компанії «Цитрус» ми занурилися в робочий процес і ознайомилися із внутрішньою структурою компанії. Ми дізналися, як «Цитрус» працює з медіа, як просуває новинки техніки, і які стратегії використовує для взаємодії з аудиторією» [21]. Про важливість саме системи журналістських практик зазначає студентка-журналістка А. Корець: «Цього семестру я практикувалася шукати цікаві та актуальні теми, писати базові новинні матеріали та озвучувати їх на записі. Це моя вже друга навчальна практика, тому мені набагато легше було включитися в процес створення новини» [5].

Проаналізувавши наявні матеріали в інтернет-просторі, можемо виокремити важливі аспекти для студентів під час практики. Як перевагою, так і складністю практичного навчання є свобода. Це додає натхнення практикантам, бо вони можуть писати про, що їм подобається.

Кароліна Сиронюк – студентка-журналістка, висловила таку думку про практичні навички під час навчання: «Для мене практика – це можливість здобути практичний досвід та спробувати себе в ролі журналіста. Вона є важливою для студентів, адже допомагає зрозуміти свої слабкі та сильні сторони» [5].

Викладачі вищих навчальних закладів, де навчають майбутніх журналістів, зазначають: щороку навчальні плани та освітні програми для студентів-журналістів оновлюються і вдосконалюються з урахуванням вимог медіаринку та побажань роботодавців. Через це з часом збільшилась кількість кредитів (навчальних годин), що відводяться на практичну підготовку. Тому для другокурсників – навчальна практика, а для старших курсів – виробнича [5].

Модель практики в освітньо-професійній підготовці журналістів на Факультеті журналістики Університету Грінченка передбачає зосередження великої уваги саме на здобутті та вдосконаленні фахових компетентностей здобувачами бакалаврського та магістерського рівнів вищої освіти.

Модель практичного опанування фахових знань і вмінь на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти включає такі компоненти:

- практичні заняття з фахових дисциплін в навчально-виробничих майстернях та із залученням їхніх ресурсів на 1 та 3 курсах навчання;
- навчальна практика на університетських базах практики та сторонніх медіаорганізаціях на 2 курсі навчання;
- виробнича практика – I семестр 4 курсу навчання;
- виробнича за тематичною спеціалізацією – II семестр 4 курсу навчання;
- переддипломна – II семестр 4 курсу навчання.

На другому (магістерському) рівні освіти здобувачі мають таку модель практичної підготовки:

- практичні заняття з фахових дисциплін в університетських медіа (НВМ) – 1 курс навчання;
- реалізація авторських журналістських ідей і проєктів із залученням ресурсів університетських медіа (НВМ) – 1 курс навчання;
- тривала переддипломна практика – 2 курс навчання.

При цьому важливу роль у здобутті професійних навичок і компетентностей відіграють саме університетські медіа.

Новою формою набуття практичних навичок професії журналіста став студентський медіапроєкт «Практика Live», що функціонує як конвергентне медіа в соціальних мережах. Цей проєкт створений як відгук на виклики часу і є інтегруючим медіамайданчиком, що відкриває широкі можливості здобувачам реалізувати свої творчі ідеї, здібності, знання та навички, створюючи медіапродукти, що популяризують журналістську практику, розповідають про бази практики, зокрема про ті, які є потенційними місцями працевлаштування, та підвищують мотивацію студентів до здобуття фаху в межах університетських практик.

РОЛЬ МЕДІА УНІВЕРСИТЕТУ ГРІНЧЕНКА В ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЖУРНАЛІСТІВ

2.1. Структура та контент університетських медіа

Як ми вже зазначали, до університетських медіа, що функціонують на Факультеті журналістики Університету Грінченка, належать суспільно-політичне видання «Грінченко-інформ», студія тележурналістики «Астудія», студентське інтернет-радіо «Радіо BG» та з 2024 року – газета «Вечірній Київ», що має тривалу історію та є друкованим виданням, одним з небагатьох, що залишилися в українському меліапросторі.

НВМ «Астудія». Для здобуття практичних навичок студентами Університету Грінченка існують такі бази практики, як НВМ «Астудія» – це телестудія з повним циклом телевиробництва та можливостями прямоетерного мовлення. Тут студентів навчають працювати з камерою, мікрофоном, в кадрі і поза ним. Ця база практики функціонує з 2012 року. У межах «Астудії» існують також різні проєкти, зокрема «СловОпис», «Живе місто. Київ» та інші, що дозволяють студентам набувати широких практичних навичок, зокрема роботи з текстами та їх візуалізацією.

До доробку «Астудії» входять документальні стрічки, арт-проєкти та пленери, вироблені студентами, а також чимало авторських проєктів. Під час повномасштабного вторгнення російського агресора в Україну студенти IV курсу факультету журналістики Київського столичного університету імені Бориса Грінченка відреагували на велику війну, створивши два актуальні авторські медіапроєкти – «Вони. Грінченківці» та «Волонтером може стати кожен». Їхня мета – розповісти історії військовослужбовців і волонтерів із числа студентів і викладачів Університету. У межах проєктів було підготовлено п'ятнадцять відеоінтерв'ю. Студенти самостійно здійснювали пошук героїв, організовували зйомки, проводили інтерв'ювання, здійснювали розшифрування аудіовізуального матеріалу та його подальший монтаж. Автори цих проєктів наразі вже є випускниками та працюють у відомих українських медіа: Дар'я Скирта-Скрипченко – в діджитал-команді «Суспільного», Владислав Нестеров –

у «РБК-Україна», Владислав Скрипченко є військовослужбовцем і наразі захищає Україну.

У межах НВМ «Астудія» студенти мають всі можливості реалізовувати власні авторські ідеї та проєкти під керівництвом досвідченої журналістки, продюсерки завідувачки НВМ «Астудія» Мар'яни Степанівни Ангелової. І вони реалізують їх під час практичних занять і відповідних практик, набуваючи важливих фахових навичок і створюючи власні портфоліо.

НВМ «Грінченко-інформ» – суспільно-політичне студентське видання, очолюване заслуженим журналістом України Валерієм Кириловичем Ясиновським. У складі редакції університетського медіа «Грінченко-інформ» – професійна команда журналістів-практиків, завдяки якій студенти вже з першого курсу набувають майстерності створення журналістських матеріалів, навичок професійної реалізації власної творчості; поглиблюють на практиці знання щодо журналістських жанрів, опановують стилістичні прийоми й особливості архітектури тексту; освоюють технології та механізми оперативного збору інформації; оформлення та «чистої» редакційної підготовки матеріалів до публікації. Це відбувається протягом усього навчального процесу – і під час вивчення фахових дисциплін, а саме виконання практичних завдань, і під час проходження навчальної та виробничої практик.

У виданні студенти практикують письмові навички у різних жанрах і рубриках, наприклад, «Постаті», «На часі», «Життя». Протягом 2024 року в «Грінченко-інформ» практикувались 144 здобувачі освіти. За вказаний рік було оприлюднено 1443 різножанрові публікації (у тому числі, понад 600 – англійською мовою, створених в межах роботи майстерні), 1396 (92%) опублікованих матеріалів – авторства студентів-грінченківців.

Також варто зазначити, що 15 студентів, з них – 4 студенти 2023 року вступу та 11 студентів 2024 року вступу, вже на другому році навчання стали членами Національної спілки журналістів України, і передусім – завдяки практичному досвіду, отриманому, починаючи з першого курсу, в майстерні «Грінченко-інформ» у межах вивчення фахових дисциплін.

Студентське інтернет-радіо «Радіо BG» – це радіолабораторія, де студенти навчаються радіомистецтву. Тут практиканти опановують роботу з

голосом і мікрофоном, створюють радіофільми, радіомультфільми, подкасти та радіопрограми, а також набувають практичних навичок монтажу власних медіапродуктів. Наприклад, досвідчений звукорежисер Українського радіо, а нині ще й викладач Вадим Колосок проводить заняття з «Радіожурналістики» безпосередньо в студії «Радіо BG».

Студенти, які перебувають за кордоном, мають можливість працювати дистанційно. Вони записують авторські подкасти про життя в інших країнах, створюють авторські проекти на міжнародну тематику. Медіапродукти, що відзначаються високою якістю, публікуються на інтернет-радіо «Радіо BG». Серед кращих проектів студентів денної форми навчання – авторська робота студенток IV курсу Катерини Цап та Дар'ї Сіренук, які створили подкаст-серію «Пульс націй», присвячену міжкультурному діалогу та розкриттю національних ідентичностей. Проект знайомить слухачів із культурними, історичними та соціальними особливостями народів світу. Наразі опубліковано 11 випусків.

Керівник студентського інтернет-радіо «Радіо BG» – викладач і редактор каналу «24» Костянтин Олегович Бакаєвич. Під його наставництвом студенти не лише створюють авторські журналістські роботи та проекти, а й пишуть бакалаврські кваліфікаційні роботи, засвідчуючи рівень отриманих журналістських знань і навичок в Університеті Грінченка.

Газета «Вечірній Київ», яку з квітня 2024 року видає Університет Грінченка, стала ще однією базою практики для здобувачів бакалаврського та магістерського рівнів вищої освіти. Очолює видання досвідчена журналістка, доцент кафедри журналістики та нових медіа Тамара Іллівна Куцай. Редакційну колегію складають журналісти-практики, видавці, науковці: Тамара Куцай, Мар'яна Ангелова, Роман Ратушний, Олена Даниліна, Надія Фіголь, Тетяна Файчук, Тетяна Видайчук, Ольга Головка. А також до редакційної колегії залучені студенти-журналісти.

У «Вечірньому Києві» студенти навчаються створювати аналітичні та публіцистичні тексти, освоюють стилістичні засоби виразності, працюють у редакційній команді та здобувають практичні навички й професійні компетентності у сфері пресової журналістики. Однією з переваг цієї бази практики є те, що в умовах сучасних викликів студенти можуть проходити

практику дистанційно, з можливістю публікувати власні авторські матеріали у газеті «Вечірній Київ».

2.2. Роль журналістської практики очима студентів і викладачів

Вивчаючи роль медіа Університету Грінченка в освітньо-професійній підготовці журналістів, ми проаналізували діяльність університетських медіа за період з 5 вересня 2022 по 10 травня 2025 роки. За цей час практику пройшли 341 студент/ка. У цю кількість входили як студенти-бакалаври, так і здобувачі-магістри: бакалаври – 311 осіб, магістри – 30 осіб. Зокрема, в інтернет-виданні «Грінченко-інформ» практику пройшло 145 осіб, в НВМ тележурналістики «Астудія» – 69 осіб, на студентському інтернет-радіо «Радіо BG» – 91 особа, в редакції газети «Вечірній Київ» – 6 осіб (як було вище зазначено, це видання доєдналося до університетських медіа у квітні 2024 року). При цьому кожен із студентів може обирати ту сферу журналістики, яка йому близька: друковані й інтернет-видання, телестудія й інтернет-радіо як майданчики професійного зростання та медіавиробництва.

Вивчення ролі журналістської практики та університетських медіа в освітньо-професійній підготовці журналістів ми здійснили, провівши серію інтерв'ю (в кількості 10) з керівниками університетських медіа (НВМ), викладачами, які здійснюють керівництво практикою студентів від університету, викладачів фахових дисциплін, які мають значний досвід журналістської діяльності, а також – зі студентами, які проходили практику на базах практики Університету Грінченка.

Про значення журналістської практики та роль університетських медіа поділився власними думками головний редактор студентського суспільно-політичного видання «Грінченко-інформ» і викладач університету **Валерій Кирилович Ясиновський**. Він зазначив: «Обов'язково потрібно, щоб в певні періоди зі студентом був наставник. Він буде вас навчати, і хоча, можливо, наставники будуть якось імплементувати певні свої штампи, проте від них легко позбутися. Ви будете мати основу. Інакше у житті доводиться ламати пальці, переживати стресові ситуації, бо не всі керівники баз практики є педагогами...» (Додаток 2, Текст .2.6). На його думку, практика з редагуванням і аналізом текстів формує у студентів навички створення якісного журналістського

матеріалу, що дає змогу вже з першого курсу публікуватися у провідних виданнях і ефективно закріплювати знання на наступних етапах навчання. Приклад цьому – вихованці «Грінченко-інформ» активно друкуються у всеукраїнських та регіональних виданнях. Зокрема, у газетах «Україна молода», «Слово Просвіти», на сайті газети «День», в інтернет-виданні «Хвиля Десни» та інших.

Керівниця НВМ тележурналістики «Астудія» та викладачка університету **Мар'яна Степанівна Ангелова** розкрила переваги університетських баз практики: «Тут ви в теплому, дружньому, професійному середовищі серед друзів, яким ви не загрожуєте. Вони можуть вам передати це в якості тренінгових занять. Основне – над нами не висить терміновість публікації, тому що в реальному ЗМІ ви не можете собі чи молодим колегам дозволити здати матеріал за кілька місяців. Також університетські ЗМІ – найкращі в Україні. Про це теж ніхто не говорить. І студенти цього не знають і не розуміють...» (*Додаток 1, Текст 1.7.*). Вона, зокрема, звернула увагу на те, що університетська навчально-виробнича майстерня тележурналістики «Астудія» має повний цикл відеовиробництва і навіть технічні можливості прямоетерного мовлення. Великою цінністю є команда фахівців «Астудії», а перевагою – що всі вони можуть передавати свій досвід студентам не лише під час викладання практичних занять із фахових навчальних дисциплін, а й завдяки індивідуальній роботі зі здобувачами.

Щодо ролі університетських баз практики, викладач і завідувач студентським інтернет-радіо «Радіо BG» **Костянтин Олегович Бакаєвич** відповів так: «Я вважаю, що це – чудова можливість для студента спробувати себе і чудова можливість стати кращим, тому що, прийшовши на базу практики, у студента є можливість випробувати себе. Це є дуже важливим, бо не знаючи, як це робити, виконувати і не закохавши студента в практичну діяльність, потім цей здобувач освіти може трохи розчаруватися. Він може піти заробляти кошти в кав'ярню, KFC, McDonald's». Він наголосив, що справжній смак професії радіожурналіста студент отримує, «саме працюючи з мікрофоном і насичуючись цією енергетикою, тому що, всі професійні ведучі, вони просто кайфують від

своїї діяльності та роботи. Тому треба закохувати у цю діяльність ...» (*Додаток 2, Текст 2.5*)

Перший рік в Університеті Грінченка викладає радіожурналістику **Вадим Іванович Колосок**, проте він багато років пропрацював звукорежисером Українського Радіо. У межах навчальної дисципліни «Радіожурналістика», заняття з якої він проводить безпосередньо в студії «Радіо ВГ», він навчає студентів працювати не тільки зі словом, а й з голосом, дикцією, звуком. На його думку, журналіст повинен володіти красивим, чистим, правильним мовленням (*Додаток 2, Текст 2.3*). Саме цю практику здобувають студенти під його керівництвом як викладача.

Власну думку щодо університетських медіа висловила викладачка університету, яка є керівницею практики студентів від університету (кафедри журналістики та нових медіа) **Аліна Леонідівна Лісневська**: «Наші університетські медіа-майданчики дуже потрібні, бо це – практико-орієнтовне навчання, концепція якого була створена вісім років тому в нашому університеті. Воно передбачає самозанурення в атмосферу журналістики, моделювання діяльності на робочих місцях <...> Вони [університетські бази практики – Г. Б.] можуть дати все, адже відбувається розподіл на різні журналістські формати, які передбачають специфіку. Такі навички в теорії неможливо набути. Тому все, що на перших курсах – це теоретичні та світоглядні засади для журналіста, які потім мають втілитися в конкретну практичну форму» (*Додаток 1, Текст 1.5*). Також викладачка зазначила, що студентам не обов'язково проходити практику саме в університеті, адже ще є інші медіаорганізації, які приймають студентів на практику. Інколи здобувачі освіти самі знаходять місце для практики, наприклад, «Радіо Свобода», «1+1» та інші. Є випадки, коли після практики студенти залишаються там працювати, а деякі здобувачі освіти можуть проходити практику за місцем роботи.

Відгуки щодо практики здобувачів. Студентка четвертого курсу журналістики **Марія Бабенко** проходила практику в **НВМ тележурналістики «АстудіЯ»**. Там їй вдалось попрацювати над різними проєктами. Особливо цікавою для дівчини стала тема музики, тому їй дозволили обрати її. Марія відзначила, що під час практики керівниця від бази практики постійно

підтримувала, надихала і допомагала у роботі, і це було дуже важливим (Додаток 1, Текст 1.10).

Про цю ж базу практики позитивно відгукується й студентка четвертого курсу заочної форми навчання **Катерина Ісаєва**: «Найчудовіше, що мені сподобалося, – працювати з камерами. Нас вчили виставляти кадр, правилу третин, користуватися мікрофоном, як правильно поводити себе в кадрі, куди дивитися. Пам'ятаю, що в мене ще були такі проблеми: мені важко бути інтерв'юером, ми з одногрупницями вчилися брати інтерв'ю одна в одної. Мені було його легше давати, ніж брати... Найцінніше у практиці – це можливість спілкування з професіоналами, наставниками, які діляться досвідом, адже саме через це приходить глибше розуміння професії та особистий розвиток» (Додаток 1, Текст 1.8).

З охоплених нами матеріалів – робимо висновок, що вагомим етапом навчання є систематична практика, щоб кожного разу майбутнім фахівцям було легше увійти в робочий процес – створювати журналістські матеріали та покращувати їх.

2.3. Університетські медіапроекти як майданчики журналістської практики в умовах кризових і воєнних викликів

Університети повинні реагувати на суспільно-політичні виклики. В Україні – це пандемія коронавірусу та війна, що триває з 2014 року та стала повномасштабною з 24 лютого 2022 року. Локальна війна на сході України не відображалась на навчальному процесі. Але навчання змінилося, коли загострилася активна фаза пандемії та відбулося повномасштабне вторгнення російського агресора в Україну. Це змусило заклади вищої освіти, і зокрема - Університет Грінченка ввести дистанційну форму навчання.

Нині в освітньому процесі застосовується змішана форма навчання. Відповідно до цього, практику можна проходити не тільки офлайн, але й онлайн. Зокрема, навчально-виробнича майстерня тележурналістики «АстудіЯ» розвиває онлайн-проекти «СловОпис» та «Живе місто. Київ». Завдяки створенню та просуванню цих проєктів студія забезпечує студентам можливість проходження виробничої практики в онлайн-форматі. Водночас пріоритетним залишається набуття практичних навичок тележурналістики в умовах студійної роботи.

Студентське інтернет-радіо «Радіо BG» також надає можливості для дистанційної реалізації авторських радіопроєктів. Так, зокрема, студентки Ксенія Ляпіна та Валерія Постнікова створили серію подкастів “WandernFM”, присвячених культурі та особливостям Німеччини.

Інтернет-видання «Грінченко-інформ» та газета «Вечірній Київ» сприяють практичній підготовці студентів, у тому числі тих, які перебувають за межами України, надаючи їм можливість публікувати власні журналістські матеріали. Це не лише розширює інформаційне наповнення зазначених медіа, а й забезпечує залучення до висвітлення міжнародної тематики.

Позитивним моментом після проходження практики є те, що ініціативних студентів, які найкращим чином проявляють себе під час здобування досвіду на базах практики, залишаються там працювати й надалі. Прикладом слугує Владислав Нестеров – випускник Університету Грінченка 2024 року, який пропрацював більше трьох років у телестудії «Астудія» Університету Грінченка. Він поділився власним досвідом: «Університетські медіа – це великі бази практики, які існують для того, щоб студент-журналіст, почав входити у світ медіа. Я прийшов сюди навчатися на журналіста. Як тільки я прийшов, то хотів писати. Мені подобалась текстова журналістика і не хотів працювати у тележурналістиці. Але після другого курсу мене запросила працювати керівниця «Астудії» Мар'яна Степанівна. Ми познайомилися з нею на другому курсі, коли я проходив практику, їй сподобалося, як я працюю, і вона запросила мене сюди працювати. На третьому курсі навчання я вже почав працювати в "Астудії"» (*Додаток 1, Текст 1.1*).

Під час практики студенти починають більше усвідомлювати, що їм необхідно мати багаж не тільки теорії, але й практичних навичок. Студентка IV курсу журналістики Віана Пальчинська висловлюється так: «Теорія та практика – різні речі. У практичній діяльності не вся теорія діє...» (*Додаток 2.Текст 2.1*). А це свідчить про те, що практику як ключову компоненту освітньо-професійної підготовки журналістів варто поглиблено розвивати, дбати про підвищення її ефективності та мотивованості студентів до якісного проходження практичної підготовки. Саме з цією метою на Факультеті журналістики Університету Грінченка був створений медіапроект «Практика Live».

2.4. Особливості та етапи реалізації дослідницько-прикладного проєкту «Роль університетських медіа в освітньо-професійній підготовці журналістів»

Головною особливістю є те, що практична реалізація дослідницько-прикладного проєкту «Роль університетських медіа в освітньо-професійній підготовці журналістів» здійснена в межах медіапроєкту «Практика Live». Понад те – виникнення ідеї та теми бакалаврської кваліфікаційної роботи викликане саме появою цього медіапроєкту на Факультеті журналістики Університету Грінченка та його метою.

Медіапроєкт ««Практика Live» як майданчик реалізації дослідницько-прикладного проєкту.

«Практика Live» – це конвергентне медіа, створене наприкінці 2024 року з ініціативи та під керівництвом доцента кафедри журналістики та нових медіа доктора філософії в галузі журналістики С. І. Петренко, що розвивається студентами Факультету журналістики Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. Метою медіапроєкту «Практика Live» є популяризація журналістської практики та підвищення ефективності практичної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти зі спеціальності 061 Журналістика до майбутньої професійної діяльності, а також відкриття нових можливостей для творчої та практичної самореалізації здобувачів журналістського фаху в обраній професії (Додаток 4.Рис.4.1).

Саме ця мета спонукала нас вивчити роль університетських медіа та досвід студентів, які проходили практику в них, в набутті здобувачами фахових знань і навичок та освітньо-професійному становленні майбутніх журналістів. Цю ідею ми реалізували як дослідницько-прикладний проєкт, що включає аналітичну частину (теоретичну) та прикладну (емпіричну). Прикладна частина проєкту складається із серії інтерв'ю, які стали головним джерелом інформації для нашого дослідження. Також здобутий нами особисто в процесі реалізації проєкту практичний журналістський досвід став реальним і переконливим доказом важливої ролі університетських медіа в здобутті практичних фахових навичок журналіста.

Цей проєкт є інтегруючим, оскільки він об'єднує в тісній співпраці творчо-технічний потенціал і можливості самих здобувачів – членів команди «Практика Live» – та навчально-виробничих майстерень Факультету журналістики, таких як НВМ тележурналістики «Астудія», студентське інтернет-радіо «Радіо BG» та НВМ «Грінченко-інформ» як студентське суспільно-політичне інтернет-медіа.

Команда «Практики Live» на ціннісних і професійних засадах об'єднала ініціативних і творчих студентів 2, 3 і 4 курсів Факультету журналістики Університету Грінченка та складається з керівника проєкту, креативної редакторки, режисерки монтажу, інтерв'юєрок, операторок-монтажерок, СММ-ниці, а також відповідальних осіб за сторінки проєкту в Ютубі, Інстаграмі, Фейсбуці, Тік-Токі. У команді існує взаємопідтримка та взаємозамінюваність. Тому більшість функцій можуть виконувати кілька осіб, випробовуючи свої здібності та набуваючи фахових навичок у різних ролях.

«Практика Live» – це медіа, що має свої сторінки на Ютубі, в Інстаграмі, Фейсбуці, Тік-Токі, та, слідуючи своїй місії, створює медіапродукти для цих платформ і поширює знання про журналістську практику. Цим проєкт сприяє ефективній підготовці студентів до журналістської практики, знайомить з базами практики та досвідом проходження практики в різних медіа. Тут студенти-журналісти – члени команди «Практика Live» – досліджують медіапростір, розповідають про практичний досвід; діляться історіями успішної практики здобувачів і порадами досвідчених викладачів, фахівців і керівників баз практики. Крім цього, спілкуються з професіоналами медіа та дізнаються секрети їхнього успіху.

Таким чином, медіапроєкт «Практика Live» став ідейною, творчою й організаційно-технічною базою реалізації нашого дослідницько-прикладного проєкту. В його межах нами було організовано та записано 12 інтерв'ю, 10 з яких – для нашого дослідницько-прикладного проєкту, 2 – для проєкту «Практика Live».

Етапи реалізації дослідницько-прикладного проєкту.

Першим етапом реалізації нашого дослідницько-прикладного проєкту стала робота з вивчення наукових і науково-методичних джерел, що

розкривають особливості освітньо-професійної підготовки журналістів, роль і взаємопов'язаність теоретичного та практичного складників цього процесу. Також ми проаналізували чинні освітньо-професійні програми та навчальні плани підготовки бакалаврів та магістрів журналістики, розроблені в Університеті Грінченка. Ці програми та плани відображають моделі практичного навчання майбутніх журналістів та зв'язок теорії з практикою.

Цей аналіз дозволив нам зрозуміти цілі, моделі й алгоритми освітнього процесу, відповідні зв'язки теоретичних і практичних компонент навчання, виявити особливості, слабкі та сильні сторони існуючої моделі практики. А також з'ясувати, на яких етапах навчального процесу можливості університетських медіа (відповідних НВМ) можуть бути залучені з більшою ефективністю.

Другим етапом реалізації дослідницько-прикладного проекту стала розробка концепції та підготовка до роботи з емпіричними джерелами інформації. По-перше, ми визначили коло питань, які мають бути розкритими в результаті роботи з джерелами, їхню пріоритетність і важливість. По-друге, структурували джерела за статусом, рівнем компетенції та відповідно – інформації, яку можемо отримати від цього джерела. Отримали такий перелік джерел інформації:

- *керівники університетських медіа* (НВМ тележурналістики «Астудія», студентське інтернет-радіо «Радіо BG», НВМ «Грінченко-інформ» тощо);
- *викладачі, які є керівниками практики від університету;*
- *викладачі, які мають досвід журналістської діяльності;*
- *студенти, які проходили або проходять практику в університетських медіа;*
- *випускники, які працюють за фахом і здобували навички в університетських медіа.*

По-третє, відповідно до цієї структури джерел інформації ми склали перелік осіб для інтерв'ю та здійснили відповідну комунікацію з ними, щоб отримати згоду на інтерв'ю й обговорити головні змістові акценти та організаційно-технічні питання відеозапису.

Третім етапом реалізації дослідницько-прикладного проєкту став запис інтерв'ю. Локаціями для проведення інтерв'ю стали студія студентського інтернет-радіо «Радіо BG» та студія НВМ тележурналістики «Астудія». Відповідно керівників цих медіа ми записували на підпорядкованих їм майданчиках, а студентів – враховуючи те, в якій із НВМ студент чи студентка проходили практику. Запис викладачів-керівників практики від університету та фахівців журналістики здебільшого відбувався в студії «Радіо BG». При цьому ми здійснювали не лише аудіозапис, а й використовували відеознімальне обладнання, яке надавала нам НВМ тележурналістики «Астудія».

Всі ці зйомки відбувалися за організаційно-технологічної та творчої підтримки команди «Практика Live», члени якої відповідно до визначених повноважень і сфер відповідальності здійснювали планування роботи в студіях, замовлення й отримання знімального обладнання, зйомки, монтаж та публікацію готових інтерв'ю на ютуб-каналі «Практика Live» та сторінках соцмереж проєкту.

Четвертий етап реалізації дослідницько-прикладного проєкту – це розшифрування і переведення у текстовий формат відзнятих відеоінтерв'ю, що є досить рутинною, але необхідною роботою. Всі тексти інтерв'ю заархівовані та зберігаються як емпіричний матеріал для подальших досліджень з цієї тематики.

П'ятий етап реалізації дослідницько-прикладного проєкту – структуризація й аналіз отриманої інформації, синтез важливих думок і наративів, узагальнення отриманих результатів та підведення підсумків. Дані, отримані нами в результаті глибинних інтерв'ю, є інформативними, такими, що вказують на певні ознаки та тенденції та дозволяють робити певні припущення та висновки.

Творчо-технічна реалізація дослідницько-прикладного проєкту.

Прикладна частина бакалаврської кваліфікаційної роботи як дослідницько-прикладного проєкту охоплює десять відеоінтерв'ю, з яких 5 – із керівниками університетських медіа, викладачами-керівниками практики від університету та 5 – інтерв'ю зі студентами, які проходили практику на університетських базах.

Респондентами стали:

- керівники навчально-виробничих майстерень Університету Грінченка В. Ясиновський, М. Ангелова, К. Бакаєвич;
- викладачі А. Лісневська, В. Колосок;
- студенти У. Карповець, М. Бабенко, К. Ісаєва, В. Пальчинська;
- випускник 2024 року, магістр журналістики В. Нестеров.

Основна увага була зосереджена на змістовій частині інтерв'ю, проте мусимо відзначити, що облаштування студій мало своє значення для успішної роботи в них. Зокрема, м'яке світло і мінімалістичний дизайн в теплих пастельних тонах знімального майданчика «Астудії» створював затишну, довірливу атмосферу розмови, дозволяв і ведучій, і гостям студії почуватися комфортно, швидко долати хвилювання та поринати в тему спілкування, що сприяло відвертості, щирості розмови.

Оформлення студії «РадіоBG» у корпоративних кольорах сприяло візуальній ідентифікації цього медіа, вказувало на приналежність медіа Університету Грінченка та водночас створювало приємну ділову атмосферу, в якій легко було вести розмову і про організаційно-технічні питання практики, і про проблемні місця, і про творчі успіхи практикантів. В такій студії почувалося затишно і комфортно, і водночас – по-діловому.

Для створення матеріалів застосовувались такі технології:

- 1) у телестудії «Астудія» – три відеокамери Panasonic AG AC160EN, два петличних мікрофони C1477PP, два світильники VISIO L5504 SpecularDIM;
- 2) у радіолабораторії «Радіо BG» використовували – 2 професійні мікрофони для звукозапису AKG c3000b і AKG c451b, режисерський звукозаписуючий пульт, а також три цифрові відеокамери – Panasonic 4K HC-VX980 Black, на які здійснювався відеозапис розмови.

Телестудія «Астудія» та радіолабораторія «Радіо BG» обладнані за всіма вимогами, що ставляться до професійних телерадіостудій, мають належний рівень шумопоглинання. Тому тут є всі умови для створення високоякісних професійних журналістських продуктів. Студійні комплекси мають також професійне програмне забезпечення для запису, монтажу та здійснення повного циклу медіавиробництва.

2.5. Самоспостереження й самоаналіз: від першого інтерв'ю – до крайнього

Робота над практичною частиною дослідницько-прикладного проєкту для мене особисто стала реальною практикою, процесом здобуття і поглиблення необхідних журналістських навичок, зокрема – інтерв'юєрки. Мені довелося вперше брати інтерв'ю в інших осіб у професійних радіо- та телестудіях, вчитися долати хвилювання, ставити питання, досягаючи цілей, коректно вести розмову, враховуючи особливості інтерв'ююваного, розвивати навичку працювати з мікрофоном та власним голосом, записувати підводки та фінальні відводки до інтерв'ю, зіткнутися з великим числом технологічних «дрібничок», які є важливими у процесі медіавиробництва, про які варто знати та необхідно вміти з ними впоруватися.

Протягом 5 днів мною було проведено 12 інтерв'ю в ролі ведучої. Питання до респондентів були підготовлені заздалегідь, проте під час зйомок здебільшого доводилося імпровізувати в межах окресленої теми, щоб спілкування було ширим і невимушеним, а питання структурно послідовними та підлаштованими під бесіду, враховували відповіді респондентів. Мною помічено, що від інтерв'ю до інтерв'ю вести бесіду ставало легше, в студії почувалося комфортніше, зникали хвилювання, і це дозволяло робити розмову глибшою, змістовнішою. Сприяла цьому атмосфера доброзичливості, підтримки та допомоги, яку створювали члени команди «Практика Live» до і під час відеозаписів та після них. У результаті завдяки участі в мультимедійному проєкті «Практика Live» під час виконання практичної частини дослідницько-прикладного проєкту мною отримано неоціненний досвід, важливий для подальшого здійснення професійної журналістської діяльності та комунікації. У проєкті «Практика Live» отримала можливість брати інтерв'ю у викладачів, керівників баз практики, а також студентів, що сприяло розвитку комунікативних навичок, упевненості та вмінню працювати у стресових ситуаціях.

Робота в команді над спільним проєктом дала змогу зрозуміти важливість чіткої ролі кожного учасника, а також взаємозалежність процесів підготовки, запису, розшифрування та монтажу. Висловлюю вдячність команді за зйомку, монтаж та опублікування серії інтерв'ю.

Особливо цінним став досвід роботи в професійних умовах телестудії «Астудія» та радіолабораторії «Радіо BG», що надало змогу ознайомитися з технічними аспектами журналістської діяльності, зокрема з професійними камерами, мікрофонами та звукоізованими студіями аудіо- та відеозапису.

Також, за моїми самостереженнями й самоаналізом, цінним етапом у моєму професійному становленні стало проходження практики у студентському суспільно-політичному виданні «Грінченко-інформ» під час навчальної та виробничих практик. Отриманий досвід дозволив глибше усвідомити специфіку журналістської діяльності, особливо в умовах реального виробничого процесу. Навчально-виробнича майстерня «Грінченко-інформ», де проходила практику тричі, і де були опубліковані всі авторські матеріали, дала мені неабиякий досвід у написанні текстів, зокрема публіцистичних. Досвідчені працівники видання навчили мене, як правильно шукати інформацію, знаходити героїв для написання матеріалів, а також «польовій» роботі. Важливо зазначити, що всі 3 практики були в онлайн-форматі, всі матеріали написані за кордоном, проте комунікація з керівником бази практики Валерієм Ясиновським була постійною, на будь-які питання (їх було чимало) керівник давав відповідь оперативно, що сприяло здобуттю навичок пресової журналістики.

Загалом, практика в межах освітнього процесу Факультету журналістики Київського столичного університету імені Бориса Грінченка посприяла поглибленню професійних знань, формуванню журналістських компетентностей, долаання страхів і розвитку критичного мислення в комфортній обстановці. Це дає підстави зробити висновок, що в університетських медіа можна отримати повноцінний досвід, де увага керівників баз практики спрямована виключно на студентів, їхня робота полягає саме в наданні практичних знань та навичок, як досвідчених практиків-журналістів. Отримані знання та навички є вагомим підґрунтям для подальшого професійного зростання у сфері журналістики.

2.6. Практична цінність та сфера застосування дослідницько-прикладного проєкту

Результати цього дослідницько-прикладного проєкту у подальшому можуть використовуватися для удосконалення освітньої-професійної підготовки

журналістів, вдосконалення моделей практики та практико-орієнтованого навчання, більш ефективного залучення університетських медіа в навчальний процес, а також для створення нових ефективних практико-орієнтованих медіапроектів..

Записані нами інтерв'ю мають багатоцільове використання:

1) як джерело інформації для нашого дослідницько-прикладного проекту та бакалаврської кваліфікаційної роботи – у вигляді текстових розшифровок;

2) як засіб популяризації практики в освітньо-професійній підготовці журналістів, і, зокрема, практики в навчально-виробничих майстернях Університету Грінченка – у форматі відеоінтерв'ю на ютуб-каналі «Практика Live» та публікацій на однойменних інстаграм-, фейсбук- та тіктоксторінках проекту;

3) як джерело корисної інформації щодо практики для здобувачів, які стоять перед вибором баз практики та напрямків своєї творчої і професійної самореалізації, здобуття та поглиблення журналістських навичок і компетентностей.

Частина відеоматеріалів опубліковані на ютуб-сторінці медіапроекту «Практика Live». За три дні інтерв'ю з Валерієм Ясиновським зібрало 262 перегляди. Інтерв'ю з Марією Бабенко за тиждень зібрало 55 переглядів. Інші матеріали проекту готуються до опублікування відповідно до виробничих графіків медіапроекту «Практика Live».

Виконана робота має практичну цінність і для формування цілісного медійного простору Факультету журналістики Університету Грінченка, створення атмосфери творчості, залученості в процеси медіавиробництва, формування місійного духу журналістів-грінченківців – «Служити людині, громаді, суспільству».

ВИСНОВКИ

У результаті вивчення теоретичних джерел було встановлено, що практична підготовка журналістів у ЗВО є надважливою в освітньому процесі. Вона спрямована на формування професійних компетентностей із реальними вимогами журналістської діяльності, розвиток практичних навичок у сучасному медіапросторі.

Аналіз ролі університетських медіа Київського столичного університету імені Бориса Грінченка засвідчив, що ці медіа виступають ключовим інструментом розвитку практико-орієнтованого навчання. Університетські бази практики дають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практиці, опановувати сучасні журналістські формати, розвивати професійні навички та креативність, що сприяє ефективній практичній підготовці майбутніх журналістів.

Вивчений досвід проходження практики студентами в університетських медіа та аналіз засвідчили важливість цих баз практики. Практиканти відзначають можливість застосування теоретичних знань на практиці, отримання досвіду «польової роботи», здобуття навичок роботи в реальному медіасередовищі, працювати в команді та здатності до професійної комунікації. Отримана інформація підтверджує позитивний вплив університетських медіа на формування професійних компетентностей майбутніх журналістів.

Проведення інтерв'ю з керівниками університетських баз практики, студентами та викладачами Університету Грінченка дало можливість з'ясувати, що всі опитані респонденти мають спільне бачення важливості практичної підготовки у професійному становленні майбутніх журналістів. Інтерв'юювані відзначили, що практика сприяє закріпленню теоретичних знань, творчих здібностей, відповідальності та здатності до самостійного прийняття рішень в реальних умовах професійної діяльності. Інтерв'ю підтвердили важливість університетських медіа, як ефективної бази для формування конкурентоспроможних фахівців.

Навчально-виробничі майстерні газетної, радіо- та тележурналістики Київського столичного університету імені Бориса Грінченка відіграють ключову роль в освітньо-професійній і практичній підготовці журналістів. Вони

забезпечують студентам широкий діапазон можливостей: від отримання елементарних практичних фахових навичок – до створення повноцінних якісних медіапродуктів і реалізації авторських журналістських проєктів в межах навчального процесу та поза ним. Також студентам, які в умовах великої війни перебувають за кордоном, університетські медіа завдяки спеціальним проєктам і створеним умовам надають доступ до реального виробничого процесу, відкривають можливості здобути практичні навички в онлайн-режимі, реалізувати власні творчі ідеї та формувати фахові компетентності.

Незважаючи на виклики воєнного часу, Університет Грінченка адаптував навчання та практику до онлайн-формату, зберігши ефективність освітнього процесу. Студенти отримують якісну підтримку від досвідчених наставників, що сприяє їх професійному зростанню. Робота над поглибленням практико-орієнтованості триває.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрущук І. Основи комунікації. Технічний фаховий коледж Луцького національного технічного університету. URL: <https://e-tk.lntu.edu.ua/course/view.php?id=541> (дата звернення: 21.02.2025)
2. Асатурян Н., Димніч Н., Марчук Г. та ін. Методичні рекомендації до проведення навчальної та виробничої практик для студентів спеціальності “Журналістика” / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2017. 48 с.
3. Березняк О. Навчально-виробничі пратики як одна з найважливіших складових навчального процесу. Педагогічні науки. Суми, 2021. Вип. 2. с. 1-7
4. Вітранюк Н., Соколкова О., Іщенко Т., Дуднік Т., Дудус Т. Розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіт : метод. реком. Київ, 2022. 59 с.
5. Волощук І. Теоретичне навчання та практична підготовка: як волинські студенти-журналісти проходять навчальну практику. Район освіта <https://osvita.rayon.in.ua/news/762375-teoretichne-navchannya-ta-praktichna-pidgotovka-yak-volinski-studenti-zhurnalisti-prokhodyat-navchalnu-praktiku> (дата звернення: 02.03.2025)
6. Горбенко Г. В. Практико-орієнтоване навчання під час підготовки бакалаврів Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка. 2017. *Інтегровані комунікації*. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/integcommu_2017_4_17.
7. Газетно-журнальна практика: метод. реком. URL: <https://kjourn.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/54/2018/05/%D0%A0%D0%9D%D0%9B-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf> (дата звернення: 23.03.2025)
8. Даценко Д. Теоретико-прикладні аспекти формування риторичної компетентності майбутніх журналістів під час навчання мовознавчих освітніх компонентів. Інноваційна педагогіка. Київ, 2024. Вип. 74. С. 120-124.
9. Довгань О. Теоретичні засади професійної діяльності журналістів. Філософські та методологічні проблеми права. Київ, 2019. №1. Вип. 17. С. 117-121.

10. Журналістська освіта в Україні: чи працює система? : спецпроект: «дослідження ДМ». Детектор медіа
URL:<https://detector.media/community/article/142347/2018-11-06-zhurnalistska-osvita-v-ukraini-chy-pratsyuie-systema/> (дата звернення: 29.03.2025)
11. Закон України “Про вищу освіту”. Федерація металургів України
URL:<http://fedmet.org/analytics/zakon-ukraini-pro-vishhu-osvitu/> (дата звернення: 07.04.2025)
12. Закон України «Про інформацію». Верховна Рада України
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 07.04.2025)
13. Закон України «Про освіту». Верховна Рада України
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 19.04.2025)
14. Зосім М. Інтерв'ю URL: <https://www.maxzosim.com/interviews/> (дата звернення: 19.04.2025)
15. Кодекс етики. Комісія журналістської етики URL: <https://cje.org.ua/ethics-codex/> (дата звернення: 19.04.2025)
16. Лісневська, А. Л., Ангелова, М. С., & Нестеров, В. О. Використання інтернет-платформ у проєктній діяльності майбутніх журналістів. *Обрії друкарства*, 2023. Вип. 2 (14). С. 94–205. URL: [https://doi.org/10.20535/2522-1078.2023.2\(14\).295370](https://doi.org/10.20535/2522-1078.2023.2(14).295370) (дата звернення: 27.04.2025)
17. Нікитенко В. Специфіка фахової підготовки журналістів ділових медіа в Україні. *Communications and Communicative Technologies*. Київ, 2023. № 23. с. 80-88.
18. Петренко С. Практикоорієнтована компонента в освітньо-професійній підготовці журналістів (на прикладі інтегрованої освітньої програми взаємодії з суспільним мовником). *Інтегровані комунікації*, 2023. Вип. 2 (16). С. 44-56. URL: <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2023.165> (дата звернення: 30.04.2025)
19. Практика зі спеціальності «журналістика» оформлення звіту про навчально-виробничу практику URL: <https://journ.sumdu.edu.ua/old/wp-content/uploads/2014/12/praktika.pdf> (дата звернення: 01.05.2025)

20. Рівень вищої освіти та наукові ступені. Міністерство освіти і науки України
URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/vishcha-osvita-ta-osvita-doroslikh/rivni-vishchoi-osviti-ta-naukovi-stupeni> (дата звернення: 10.05.2025)
21. Рибалка К., Кострикін А. Виробнича практика – дієвий спосіб удосконалення та поглиблення професійних навичок майбутніх журналістів. Національний університет біоресурсів і природокористування України.
<https://nubip.edu.ua/node/152159> (дата звернення: 17.05.2025)
22. Стандарти вищої освіти. Наказ. Київ : Міністерство освіти і науки України, 2022. 15 с.
23. Стандарти вищої освіти України. Наказ. Київ : Міністерство освіти і науки України, 2019. 15 с.
24. Стандарти фахової передвищої освіти. Наказ. Київ : Міністерство освіти і науки України, 2023. 16 с.
25. Ступінь фахового молодшого бакалавра. Інформаційно-іміджевий центр: державне підприємство. Міністерство освіти і науки України
URL: <https://enic.in.ua/index.php/ua/systema-osvity/fakhova-peredvishcha-osvita>
(дата звернення: 26.05.2025)
26. Цифрові комунікації в глобальному просторі. Prometheus
URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/digital-communications-global/>
(дата звернення: 30.05.2025)

Тексти та скриншоти записів інтерв'ю в телестудії «Астудія»

Текст 1.1. Розшифровка інтерв'ю з Владиславом Нестеровим

https://docs.google.com/document/d/18xvTKhnPxB1mHpkUmV0u7C5AyJ2tislA/edit?usp=share_link&ouid=101963514248732450950&rtpof=true&sd=true

Рис.1.1. Скриншот запису інтерв'ю з випускником Київського столичного університету імені Бориса Грінченка та колишнім працівником НВМ «Астудія» Владиславом Нестеровим.

Рис.1.2. Фото після зйомок інтерв'ю з Владиславом Нестеровим.

Текст 1.3. Розшифровка інтерв'ю з Уляною Карповець:
https://docs.google.com/document/d/1SHd39M7gbFARu5rR69NEte3q2Qr1XZvC/edit?usp=share_link&oid=101963514248732450950&rtpof=true&sd=true

Рис.1.3. Скриншот запису інтерв'ю з Уляною Карповець, студенткою 4 курсу Факультету журналістики Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Рис.1.4. Фото після зйомок інтерв'ю з Уляною Карповець.

Текст 1.5. Розшифровка інтерв'ю з Аліною Лісневською:
https://docs.google.com/document/d/1kspPi3PEt1Ygr6zMQjVsJiEHF5p5IW7j/edit?usp=share_link&ouid=101963514248732450950&rtpof=true&sd=true

Рис.1.5. Скриншот запису інтерв'ю з Аліною Лісневською, доцентом кафедри журналістики та нових медіа Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, кандидаткою педагогічних наук.

Рис.1.6. Фото після зйомок інтерв'ю з Аліною Лісневською.

Текст 1.7. Розшифровка інтерв'ю з Мар'яною Ангеловою:
https://docs.google.com/document/d/1A3TwX-7fX-o_0HvGPwRK02HRgtO14aOi/edit?usp=share_link&ouid=101963514248732450950&rtpof=true&sd=true

Рис.1.7. Скриншот запису інтерв'ю з Мар'яною Ангеловою, завідувачкою навчально-виробничої майстерні «Астудія» Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Текст 1.8. Розшифровка інтерв'ю з Катериною Ісаєвою:

https://docs.google.com/document/d/1fFEOYx6pqcWdmagMkoD1pS2fM2vCHjIH/edit?usp=share_link&ouid=101963514248732450950&rtpof=true&sd=true

Рис.1.8. Скриншот запису інтерв'ю з Катериною Ісаєвою, студенткою 4 курсу Факультету журналістики Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Рис.1.9. Фото після зйомок інтерв'ю з Катериною Ісаєвою.

Текст 1.10. Розшифровка інтерв'ю з Марією Бабенко:

https://docs.google.com/document/d/1OC6BzFJSSIHRmCkSEyy_NCfJ0pvZw4bb/edit?usp=share_link&ouid=101963514248732450950&rtpof=true&sd=true

Рис.1.10. Скриншот запис інтерв'ю з Марією Бабенко, студенткою 4 курсу Факультету журналістики Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Посивання на повне інтерв'ю в YouTube:

https://youtu.be/w9ENhFpXonA?si=zo3ykJM6_39p_fG9

Скриншоти та фото записів інтерв'ю в радіолабораторії «Радіо BG»

Текст 2.1. Розшифровка інтерв'ю з Віаною Пальчинською:

https://docs.google.com/document/d/1lUKtXo0M1BbiGvSzdtLkGuZN1xvOQptg/edit?usp=share_link&ouid=101963514248732450950&rtpof=true&sd=true

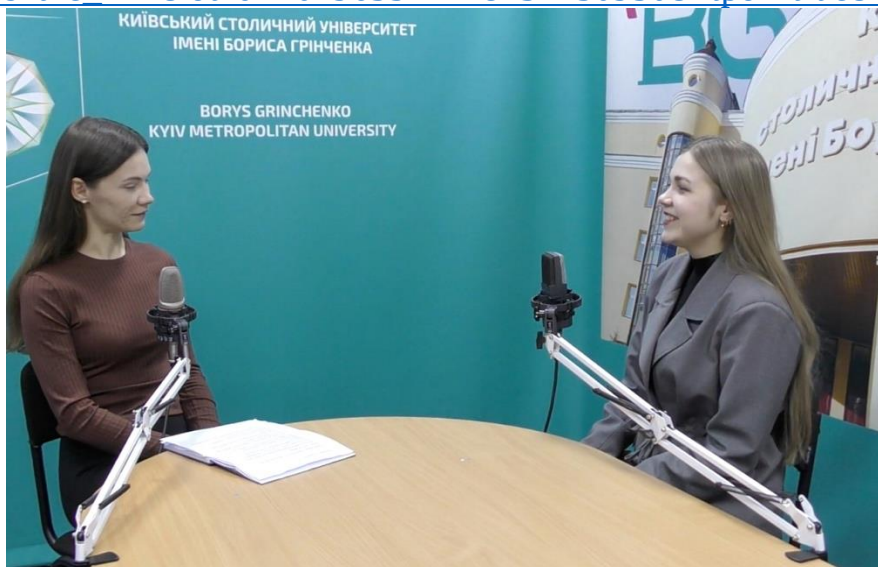

Рис.2.1. Скриншот запису інтерв'ю з Віаною Пальчинською, студенткою 4 курсу Факультету журналістики Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Рис.2.2. Фото після запису інтерв'ю з Віаною Пальчинською.

Текст 2.3. Розшифровка інтерв'ю з Вадимом Колоском:

https://docs.google.com/document/d/1EKyeljt5sCOamcJ0xbj0P48eXSuVnznQ/edit?usp=share_link&ouid=101963514248732450950&rtpof=true&sd=true

Рис.2.3. Скриншот запису інтерв'ю з Вадимом Колоском викладачем радіожурналістики Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Рис 2.4. Фото після запису інтерв'ю з Вадимом Колоском.

Текст 2.5. Розшифровка інтерв'ю з Костянтином Бакаєвичем:

https://docs.google.com/document/d/1fgD6mPWRLZiEqI9u2nbUyt8puvZOHGtJ/edit?usp=share_link&ouid=101963514248732450950&rtpof=true&sd=true

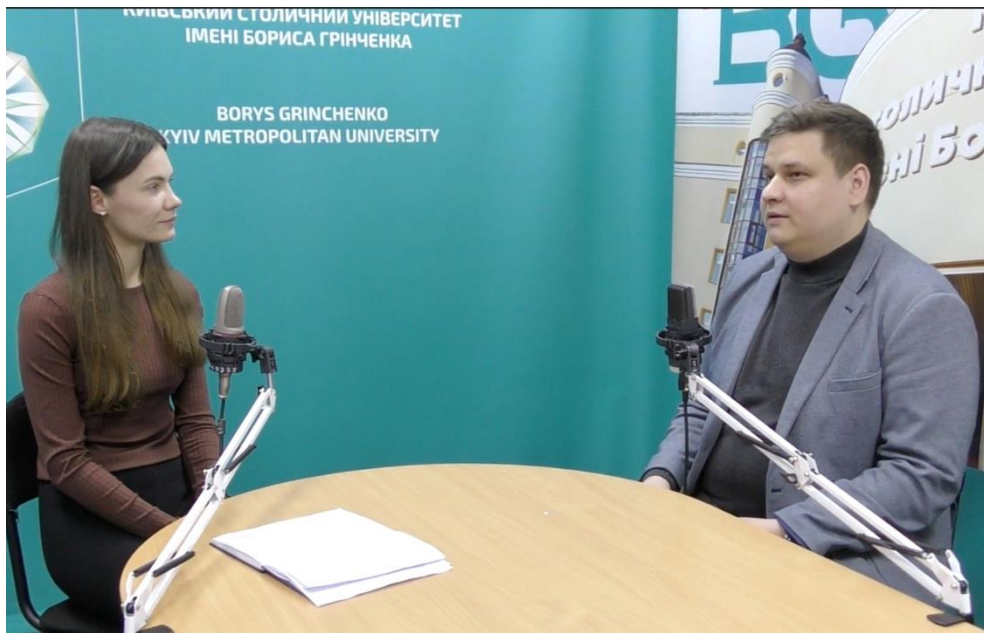

Рис. 2.5. Скриншот запису інтерв'ю з Костянтином Бакаєвичем керівником навчально-виробничої майстерні «Радіо BG» Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Текст 2.6. Розшифровка інтерв'ю з Валерієм Ясиновським:

https://docs.google.com/document/d/1cROhIB6jh0OcE0FaGNv0z7iBiiex6lkm/edit?usp=share_link&ouid=101963514248732450950&rtpof=true&sd=true

Рис.2.6. Скриншот запису інтерв'ю з Валерієм Ясиновським головним редактором студентського суспільно-політичного видання «Грінченко-інформ».

Посилання на повне інтерв'ю в YouTube:

<https://youtu.be/nyBsGFypTlk?si=N-V9gW7XbbgkYBxc>

Сертифікати наукових конференцій

Рис.3.1. Сертифікат

III Міжнародна багатодисциплінарна конференція «Стійкість освіти в умовах війни та глобальних викликів: Українська перспектива»

Рис.3.2 II Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Соціокомунікаційні тенденції в медійному та науково-освітньому дискурсах»

Скрин сторінки в YouTube медіапроекті «Практика Live»

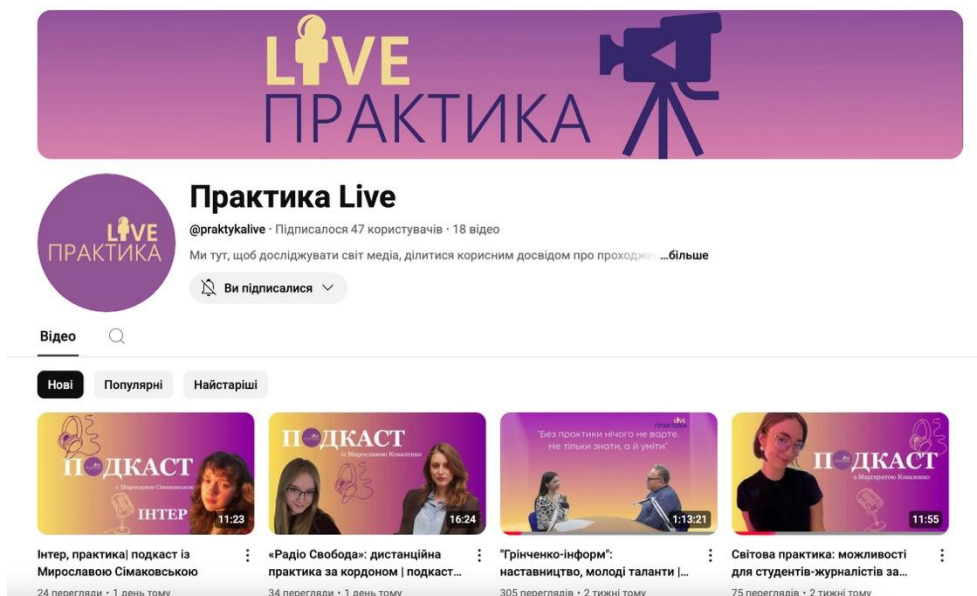

Рис.4.1. Скрин сторінки в YouTube медіапроекті «Практика Live»

Посилання на YouTube акаунт:

https://youtube.com/@prakykalive?si=LTu9YexvL4_hZsZg

АНОТАЦІЯ

Башкаленко Г. О. Роль університетських медіа в освітньо-професійній підготовці журналістів.

Ключові слова: практика, університетські медіа, журналістика, освітньо-професійна підготовка, Університет Грінченка.

Дослідження присвячене вивченню ролі університетських медіа в освітньо-професійній і практичній підготовці майбутніх журналістів. Використані загальнонаукові теоретичні й емпіричні методи дослідження. Проаналізовано діяльність навчально-виробничих майстерень Київського столичного університету імені Бориса Грінченка як майданчиків фахової підготовки працівників медіа. Проведені глибокі інтерв'ювання керівників баз практики, студентів-практикантів, викладачів медіа. Завдяки отриманим результатам та інтроспекції як методу самоспостереження зроблено висновки про ключову роль університетських медіа в освітньому процесі на початкових етапах формування фахових журналістських навичок і становлення майбутнього професіонала журналістики, а також практична цінність роботи університетських баз практики.

Bashkalenko H. O. The role of university media in the educational and professional training of journalists.

Keywords: practice, university media, journalism, educational and professional training, Grinchenko University.

The study is devoted to studying the role of university media in the educational, professional and practical training of future journalists. General scientific theoretical and empirical research methods were used. The activities of educational and production workshops of Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University as platforms for professional training of media workers were analyzed. In-depth interviews were conducted with heads of practice bases, student interns, and media teachers. Thanks to the results obtained and introspection as a method of self-observation, conclusions were drawn about the key role of university media in the educational process at the initial stages of the formation of professional journalistic skills and the formation of a

future journalism professional, as well as the practical value of the work of university practice bases.